

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

394.6

Hely

Idő

"1930"

Személy

Szerző:

Cím:

Forrás:

Bp.

(Hely)

1930. II. 23.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (O)

Művirágok a ragyogó tavaszban Kepek a gellérthegyi bucsuról.

Husvét hétfőjén a Gellérthegy lankái emberek ezreitől zibonganak.

A tavasz nem akkor érkezik, mikor a som felölti sárga szoknyáját s a fák törzsénél kidugja szerény fejét az ibolya. Most érezzük először, hogy Budapest népvándorlásszerűen tódul a szabadba s ellepi a Gellérthegyet a fellegvár környékét, a sziklakat.

Piros női kalapoktól, kék bluzoktól, fehér szoknyéktól virít a gyepe. Unneplő gyermekek visitása, örömradiálma, sírása sokkal inkább jelenti a kikeletet, mint a madárdal.

Még sápadtak mindnyájan a téli szobaélettől, szemük még félnken hunyorog a verőfényben, de már elfogja őket a vágy, hogy köszöntsék a tavaszt, mint az őseber, aki hajdanában tüzet gyújtott a hegyek ormán a titokzatos istennő közeledtére.

Tizezrek tolonganak, egyszerű, szegény emberek, segédek, inasok, gyári lányok, cselédek. Mit keresnek? Mit akarnak? Mire várnak? Egymást nézik. Oda tartanak, hol legnagyobb a csoportosulás. Bizonyára ott lehet az „érdekes”.

Vajjon a természet büvöli meg őket? A bucsun több helyütt árulnak művirágokat, illattalan, élettelen csináltvirágokat. Ezeknek van legnagyobb keletje. Csodálatos, hogy most, mikor mindenütt lehet szakítani kankalint, tulipánt, nősziromot, ibolyát, a művirág jobban hódul. Eszre se veszik az igazit: a talmi kell. Az igazi elhervad. De a talmi megmarad, az tartósabb.

Öreganyóka is vásárol egy sötétlila művirágot, szorongatja sárga, aszott kezében, hazafelé tipeg vele, odateszi majd az ágya fölé, a szentkép mellé s ha egy napon meghal, ott lelik a virágját fölötté, meghalványodva, beporosodva.

A humort az árusok és kikiabálók szolgáltatják. Olyanok ezek, mint a Madách-féle falanszter alakjai. Izzadtan, rekedten verik a hirt portékájuknak. Olcsó az áru — csak pár fillér — s hozzá olcsó reklámötlet a legmegfelelőbb.

Valaki kereplő fa-gólyát árul, ezzel a verssel:

„Mozog a lába,
Kopog a mája,
Zörög a csontja,
Tátog a szája.”

Nagy sikere van a rigmusnak.

A fagyaltárus a prózai humor kedvelője. Órák hosszat ezt kiabálja, míg fakanaival óstya-főlesérkékbe tetejezi a fagyfaltot:

— Kicsinyek öröme, nagyok kedvence.

Általában itt minden árus valami kifécamitott nyelvtannal él: a szavak hangsúlya, dallama, üteme ligetiesen megváltozik, az egyes mássalhangzók megkettőződnek, a kettősekből egyes mássalhangzó lesz. Így mondják: *husszonkető*.

Ez a bonton.

Virágos poharak, arany irással: Emlék, nyávogó trombiták, sipító és tutoló dudák, enyveshátak, laci-konyhák, lábasok, melyekben fortyog a forró zsír, benne a szalonna, hurka és kolbász, perecek, kiflik, narancsok, amerikaiogyorók, ezüstgyűrűk monogrammal, mozgó pókok és halak, tükrök, égkék török sipkák papírból, aranycsillaggal és arany félholddal, tükrök, porcellán Jézuskák és Szűz Máriák, porcellán gólyák, porcellán busuló juhászok, vörös flanelmáczkók egymás hegyén-hátán, tarkán rikitó változatban. Tárgyak, melyek egy félnap alatt elromlanak, sokba kerülnek, aztán a házbérnegyedek idején, hurcolkodáskor a társzekereken látni, egy teknőben, vagy egy fiókban, mint lomot, mely kísértésként követi a szegénységet.

De azért mindenki vásárol. Órák alatt — tiz-husz fillérekből — egy vagyont adnak ki ezekre a portékákra. Előbb gondosan szemügyre veszik, alkuszoknak reájuk, majd a gyermekek unszolására megveszik. A deresedő apa is vásárol egy égkék török sipkát s fejére biggyeszti. Miért? Néha, ünnepponon,

színházat kell játszani a felnőtteknek is, kissé komédiázni. Különben az élet elviselhetetlen volna.

A tarka seregletben feltűnik egy vidéki ur, fekete diszmagyarban, kucsmában, fokossal s egy japáni, aki külföldi körútján valahogy a gellérthegyi bucsura vetődött.

*

A planétás asszony boltja megy a leggyöngében. Senkise akar vele szerencsemondó cédulát húzgatni. Ott görnyedez a doboza mellett, melyen egy keshedt, tollahullató zöld papagáj üldögél, Budapestnek talán egyetlen papagája. Mindenki messzire elkerüli: fél a papagájtól.

A néni ingyen kapta a papagájt valakitől, aki tul akart adni rajta. De nem hozott neki sem szerencsét. Amint mondja, esztendőre — ha él — inkább csirkét hoz ide, azzal huzatja ki a planétákat. Papagájjal többé nem lehet üzletet csinálni...